

Προτάσεις για τη διάσωση και την έρευνα της Νικόπολης

1. Από τις επιστημονικές εισηγήσεις φάνηκε ή τεράστια σημασία και μοναδικότητα του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης για τη ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική περίοδο· την σπουδαιότητα του χώρου έπαυξάνει ή πολύ καλή διατήρησή του.

Βραχυπρόθεσμα μέτρα.

Έγινε συνειδητή ή ανάγκη για άμεση λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων και προτείνονται τὰ ακόλουθα:

1. Άμεση στελέχωση τῶν δύο Έφορειῶν Άρχαιοτήτων Ήπειρου (Κλασικῶν καὶ Βυζαντινῶν Άρχαιοτήτων) με̄ επιστημονικό, τεχνικό, φυλακτικό καὶ εργατοτεχνικό προσωπικό, ὡς καὶ ἐνίσχυση τῆς οἰκονομικοτεχνικῆς ὑποδομῆς τους γιᾱ ἀνάληψη ἄμεσων σωστικῶν ἐπεμβάσεων.

Σχετικῆς προτάσεις θᾱ ὑποβάλλουν οἱ ἀρμόδιες Έφορεῖες. Προξένησε πάντως ἐκπληξη ή διαπίστωση ὅτι σὲ καμμία Έφορεία δὲν ὑπηρετεῖ τεχνικός.

2. Εἰδικότερα ὑποβλήθηκαν οἱ παρακάτω προτάσεις γιᾱ συγκεκριμένα προβλήματα τοῦ αρχαιολογικοῦ χώρου:

— Άποπεράτωση χωροταξικοῦ - ρυθμιστικοῦ σχεδίου εὐρύτερης περιοχῆς Πρέβεζας, με̄ ιδιαίτερη ἔμφαση στὴ σχέση αρχαιολογικοῦ χώρου καὶ βιομηχανικῆς καὶ ἀγροτικῆς ζώνης.

— Καθορισμὸς τῶν ὁρίων τοῦ αρχαιολογικοῦ χώρου Νικοπόλεως, ἔτσι ὥστε ἀφενὸς με̄ν νὰ προστατεύονται πάγια οἱ ἀρχαιότητες καὶ ἀφετέρου νὰ ἀποδοθοῦν στὴν ιδιωτικὴ ἐκμετάλλευση οἱ ἐκτὸς τοῦ αρχαιολογικοῦ χώρου ἰδιόκτητες ἐκτάσεις πρὸς ὄφελος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

— Έναρξη διαδικασίας καὶ ταχεῖα ἀποπεράτωση της γιᾱ τὶς ἀπαλλοτριώσεις / ἀνταλλαγῆς ἰδιοκτησιῶν, πού σχετίζονται με̄ τὸν αρχαιολογικὸ χῶρο. Κτηματογράφηση ἰδιοκτησιῶν Δημοσίου.

— Ίδρυση νέου Μουσείου με̄ σύγχρονες ἀπαιτήσεις (ἐπαρκεῖς χῶροι ἐκθέσεων, ἀποθήκες, εργαστήρια, κλπ.)

— Κατάργηση τῶν ὑπηρεσιῶν πού στεγάζονται στὰ κτίρια τοῦ Τυροκομείου καὶ τοῦ Ο.Τ.Ε. (Άσυρμάτου) καὶ παραχώρηση οἰκημάτων τους στὴν Άρχαιολογικὴ Ύπηρεσία γιᾱ ἄμεσες ἀνάγκες (ξενῶνες, ἐγκατάσταση ἀρχείου, ἀποθήκευση ὑλικῶν, εργαστήρια, κλπ.).

— Συστηματικότερη ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῆς ἀγρίας βλάστησης πού ἐπιδεινώνει καὶ ἀποκρύπτει τὴν κατάσταση τῶν μνημείων.

- Προώθηση τῶν μελετῶν στερέωσης μνημείων ποῦ ἐκκρεμοῦν.
- Ἐμεσὰ μέτρα συντήρησης ψηφιδωτῶν δαπέδων, μαρμαροθετημάτων καὶ ἀποσαθρωμένων μνημείων.
- Ἐμεσὴ σύνταξη καὶ ὑλοποίηση μελετῶν στέγασης μνημείων ποῦ ἔχουν ἀνάγκη.
- Χρηματοδότηση Δήμου Πρέβεζας γιὰ συμμετοχὴ του σὲ ἔργα ἀνάδειξης τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου.
- Ἀναστολὴ συστηματικῶν ἀνασκαφῶν μέχρις ὅτου ἐξασφαλιστοῦν ἱκανοποιητικοὶ ὄροι συντήρησης τῶν ἤδη ἀνασκαμμένων. Ἐκτέλεση μόνο σωστικῶν ἀνασκαφῶν.
- Προώθηση προγράμματος ἀποτύπωσης τῶν μνημείων.
- Προστασία καὶ καταγραφή γλυπτῶν.
- Ἐξέταση δυνατότητας κήρυξης τοῦ χώρου σὲ ἀρχαιολογικὸ πάρκο.
- Γεωφυσικὲς ἐρευνες (ἀπόκτηση ἐμπειρίας μὲ συμμετοχὴ τῶν Ἐφορειῶν ἢ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων στὸ ἀνάλογο πρόγραμμα ποῦ ἐφαρμόζεται τώρα στὴν Ἰσθμια.
- Ἀεροφωτογράφιση / Φωτογραφικὴ τεκμηρίωση μὲ σύγχρονες μεθόδους σὲ συνεργασία μὲ τὴν U.S. Committee for Remote Sensing in Archaeology, ποῦ προσφέρεται νὰ βοηθήσει.
- Ἐκδοσὴ ἐκλαϊκευμένων ἀρχαιολογικῶν ὁδηγῶν καὶ φυλλαδίων (Prospect), ἐκτύπωση καρτῶν, ὀργάνωση διαλέξεων κλπ.

Μακροπρόθεσμα μέτρα

1. Προτείνεται ἡ σύσταση αὐτόνομου Κέντρου (Ἰνστιτούτου) Μελετῶν τῆς Νικόπολης ὑπὸ τὸ Ὑπ. Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν.

Τὸ Κέντρο αὐτὸ ποῦ θὰ μπορεῖ νὰ λάβει τὴ μορφή Ἐταιρείας, δηλαδὴ Νομικοῦ Προσώπου Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, κατὰ τὸ ἐπιτυχημένο πρότυπο τοῦ "Istituto per la Storia e l'archeologia della Magna Grecia", μὲ παράλληλη σύσταση Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ πρότυπο τῆς «Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀκρόπολης Ἀθηνῶν», τῆς ὁποίας τὰ μέλη θὰ διοριστοῦν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν (μὲ ἀντιπροσωπευτικὴ συμμετοχὴ τῶν Ἐφορειῶν Κλασσικῶν καὶ Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Ἠπείρου, τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, τοῦ Δήμου Πρέβεζας, κλπ.) ἢ ὁποία θὰ ἐπεξεργαστεῖ πρόγραμμα ἐρευνας τῆς Νικόπολης.

Μέχρι νὰ ἰδρυθεῖ τὸ παραπάνω «Ἰνστιτούτο» ἢ Ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἀναθεθεῖ σὲ «Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἐρευνα τῆς Νικόπολης» ἢ ἐκδοσὴ τῶν Πρακτικῶν τοῦ Α' Διεθνoῦς Συμποσίου καὶ ἢ προετοιμασία τοῦ Β' Συμποσίου καὶ ὁ προγραμματισμὸς μὴ ἀνασκαφικῶν ἐρευνητικῶν ἔργων (συγκέντρωση τῆς βιβλιογραφίας, καταγραφή τῶν ἱστορικῶν πηγῶν, ἐκτέλεση μικρῶν ἐπιφανειακῶν ἐρευνῶν - κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου κλπ.). Στὴν Εἰδικὴ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ προτείνεται νὰ μετέχουν δύο καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, οἱ δύο ἔφοροι Ἀρχαιοτήτων Ἠπείρου, ὁ Δήμαρχος Πρέβεζας, ἐκπρόσωπος τῆς Νομαρχίας Πρέβεζας καὶ πρόσωπα ποῦ ἔχουν ἀσχοληθεῖ μὲ τὴν ἐρευνα τῆς Νικόπολης καὶ τῆς Ἠπείρου γενικότερα.